

Přechodníky

Přechodník přítomný

Přechodník přítomný se používá u sloves nedokonavých a vyjadřuje děj, který probíhá současně s jiným dějem.

mužský rod, jedn. číslo	-e (prose)	-a (nesa)
žen. a stf. rod, jedn. číslo	-íc (prosíc)	-ouc (nesouc)
množ. číslo, všechny rody	-íce (prosíce)	-ouce (nesouce)

Přechodník minulý

Přechodník minulý se používá u sloves dokonavých a vyjadřuje děj, který předcházel jinému ději.

mužský rod, jedn. číslo	-v (vyprosiv)	bez konc. (přines)
žen. a stf. rod, jedn. číslo	-vši (vyprosivši)	-ši (přinesši)
množ. číslo, všechny rody	-vše (vyprosivše)	-še (přinesše)

1. Infinitiv v závorce nahraď tvary přechodníku přítomného.

(Vidět) _____ kamaráda z okna pospíchal za ním. Jirka, (nést) _____ si lívance s marmeládou, zpívá si. Pavla sedí pod keřem (číst) _____ si zajímavou knihu. Děti, (běžet) _____ okolo potoka, jsou celé od bláta. Ondra, (brát) _____ si čepici, vychází ze dvora. Štěně vrtělo ocasem (skákat) _____ nám po nohou. Netrpělivě jsme čekali (domnívat se) _____, že vlak má zpoždění.

2. Infinitiv v závorce nahraď tvary přechodníku minulého.

(Svolat) _____ své poddané, král promluvil. (Dojít) _____ k cíli, nasvačil se. Vodník, (vylekat) _____ kolemjdoucí, se ponořil. Karel, (vyčistit) _____ si boty, vyšel ven. Nina, (otevřít) _____ okno, nevěřila svým očím. Míč, (minout) _____ branku, letěl do neznáma. Zuzka, (rozkročit) _____ se doširoka, hodila kamenem. (Vrátit) _____ se do školy, vyprávěly děti své příhody.

3. Vytvoř správný tvar buď přechodníku přítomného, nebo minulého.

(Pořídít) _____ si nové boty, vyrazila ven. Novákovi, (mít) _____ malé děti, nejezdí na dovolenou. (Uvidět) _____ psa, dal se zajíc na útěk. (Jíst) _____ oběd četl jsem u toho noviny. (Být) _____ unavení, usnuli.